

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf. III. 30.677/2015/8. szám

A Debreceni Ítéltábla a Zamecsnik, Pócsfai és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Árnysai Katalin ügyvéd, ügyvédi iroda címe) által képviselt felperes neve (Cg.05-09-..., felperes címe) felperesnek - a Dr. Szabó Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Szabó Tamás László ügyvéd, ügyvédi iroda címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen szerződés létrehozása iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 2015. október 05. napján kelt 13.G.40.028/2015/20. számú ítélete ellen az alperes 21. sorszám alatt benyújtott és 23. sorszám alatt kiegészített fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - az alulírott napon megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg a felperesnek 635 000 (hatszázharmincezer) Ft másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy az állam által előlegezett fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes a Miskolci Járásbírósághoz 2014. december 19. napján benyújtott - és a Miskolci Törvényszékhez áttett - keresetlevelében kérte, hogy a bíróság hozzon létre vállalkozási szerződést közte, mint vállalkozó, és az alperes, mint megrendelő között oly módon, hogy:

- a vállalkozói díjat a felperes közbeszerzési eljárásban tett és nyertesként kihirdetett ajánlatával egyező összegben határozza meg,
- a szerződés időtartamát az ítélet jogerőre emelkedésétől számított tíz évben,
- a szerződés tartalmát pedig a keresetleveléhez F/4 alatt csatolt, a keresettel érintett közbeszerzési eljárásban készült ajánlatkérői dokumentáció részét képező szerződéstervezetnek megfelelően állapítsa meg.

A keresetét elsődlegesen a Kbt. 99. § (1) és a Ptk. 206. § (1) bekezdésére alapította. Előadta, hogy miután az alperes jogelődje a közbeszerzési eljárásban nyertesként hirdette ki, az alperes - a Kbt. 99. § (1) bekezdése alapján - köteles e szerződést vele megkötni, figyelemmel arra is, hogy a

szerződéskötési kötelezettsége alól az előzményi perben született jogerős ítélet szerint a Kbt. 99/A. § (1) bekezdése alapján nem mentesült.

A felperes a keresetének másodlagos jogalapjaként a Ptk. 208. § (1) bekezdését jelölte meg. Hivatkozott arra, hogy a felek között a keresetének megfelelő tartalommal előszerződés jött létre akkor, amikor az alperes jogelődjének ajánlati felhívására a felperes ajánlatot tett, és azt az alperesi jogelőd nyertesnek nyilvánította.

Az alperes arra hivatkozva, hogy a szerződés teljesítéséhez szükséges pénzeszközök nem állnak a rendelkezésére, ezért a bíróság a szerződés létrehozásával lehetetlen szolgáltatás nyújtására kötelezné, a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletével a felperes, mint vállalkozó és az alperes, mint megrendelő között vállalkozási szerződést hozott létre oly módon, hogy:

- a vállalkozói díjat az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2009/...-... szám alatt közzétett ajánlati felhívással indult közbeszerzési eljárásban a felperes által megtett, és 2009. október 15. napján nyertesnek kihirdetett ajánlatban foglalt módon és összegben állapította meg;

- a szerződés időtartama az ítélet jogerőre emelkedésétől számított tíz év;

- a szerződés tartalma pedig egyebekben a keresetlevélhez F/4. sorszám alatt csatolt, és az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2009/...-... szám alatt közzétett ajánlati felhívással indult közbeszerzési eljárásban készült ajánlatkérői dokumentáció részét képező szerződéstervezetnek felel meg.

Kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg felperesnek 1 270 000 Ft perköltséget. Megállapította, hogy az 1 500 000 Ft feljegyzett eljárási illetéket az állam visel.

Az elsőfokú bíróság - a felperes keresetlevele és annak mellékletei, a felek perbeli nyilatkozatai, továbbá a csatolt okiratok alapján - az alábbi tényállást állapította meg:

A M. Kft (az alperes jogelődje) M. Megyei Jogú Város Önkormányzatának egyszemélyes gazdasági társasága volt, amely fekvő- és járóbeteg ellátás, továbbá egyéb, az alapító okiratban rögzített egészségügyi ellátás céljából jött létre. Az alperesi jogelőd alapító okiratának VI.2.2.c. pontja alapján a társaság legfőbb szervének kizárólagos hatáskörébe tartozott minden olyan ügylet vagy kötelezettségvállalás jóváhagyása, amelynek értéke az alperesi jogelőd saját tőkéjének 10%-át meghaladta. Az alapító okirat rendelkezett arról is, hogy alperes jogelődjének legfőbb szerve M. Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése.

Az alperes jogelődje és a felperes 2009. március 13. napján vállalkozási szerződést kötöttek, amely alapján a felperes műszaki karbantartási, kertészeti, porta-, és őrzés-védelmi feladatok ellátására, az alperes jogelődje pedig havi bruttó 16 240 000 Ft átalánydíj megfizetésére vállalt kötelezettséget. E megállapodás I/4. pontjában az alperes jogelődje tájékoztatta a felperest arról, hogy e szolgáltatás tárgyára vonatkozóan közbeszerzési eljárást fog lefolytatni, a felperes pedig tudomásul vette, hogy e szerződés a közbeszerzési eljárás eredményes befejezéséig, de legalább 2009. december 31. napjáig marad érvényben.

Az alperes jogelődje 2009. augusztus 19. napján az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2009/...-.... szám alatt ajánlati felhívást tett közzé a 2003. évi CXXIX. törvény (Kbt.) IV. fejezete szerinti nyílt közbeszerzési eljárás megindítása céljából parkgondozás, műszaki karbantartás, őrzés-védelem, hulladékkezelés, továbbá az ajánlati dokumentációban meghatározott biztonságtechnikai fejlesztések megvalósítása tárgyában. E felhívás szerint az ajánlattételi határidő 2009. október 1. napja, az eredményhirdetés 2009. október 15. napja, a szerződéskötés tervezett időpontja pedig 2009. október 23. napja volt.

Az alperesi jogelőd az ajánlatkérői dokumentáció részeként elkészítette a közbeszerzési eljárás tárgyát képező vállalkozási szerződés tervezetét is, amely szerint:

- a vállalkozói díj a szolgáltatási fajtánként külön-külön rögzített havi átalánydíjból és a szolgáltatási fajtánként szintén külön-külön megállapított, és az eseti tevékenységek ellenértékét képező óradíjból

áll, továbbá magában foglalja az előírt fejlesztési beruházásokkal kapcsolatos költségeket is (a szerződéstervezet 10. pontja); valamint

- a szerződés időtartama 2010. január 1. napjától 2019. december 31. napjáig tart (a szerződéstervezet 10. pontja).

A felhívásra 2009. október 1. napjáig a felperes, J. és Társai Kft, valamint a G & S Kft, az I. Kft és a ...-i Minisztérium Elektronikai, Logisztikai és Vagyonkezelő Zrt konzorciuma nyújtott be ajánlatot:

A felperes az ajánlatában rögzítette, hogy:

- az őrzés-védelem havi bruttó átalánydíja 9 434 396,25 Ft/hó;
- a karbantartás havi bruttó átalánydíja 6 513 575 Ft/hó;
- a parkgondozás havi bruttó átalánydíja 3 510 166,40 Ft/hó;
- az alaptevékenységeken kívüli kertápolás, hóeltakarítás bruttó óradíja 2 250 Ft/óra/fő;
- az alaptevékenységen kívüli rendkívüli karbantartási munkavégzés bruttó óradíja 2 500 Ft/óra/fő;
- a parkoló üzemeltetés pénzkezelési díjának mértéke 40%; és
- a fizetési határidő harminc nap.

Az alperes jogelődje a 2009. október 15. napján megtartott eredményhirdetésen a G & S Kft vezette konzorcium ajánlatát érvénytelennek nyilvánította, és nyertesként a felperest hirdette ki. A szerződéskötési tilalmi időszak kezdő napját 2009. október 15. napjában, utolsó napját pedig 2009. október 22. napjában határozta meg.

A G & S Kft 2009. október 22. napján - önállóan eljárva - jogorvoslati kérelmet nyújtott be a Közbeszerzési Döntőbizottsághoz, amelyben az eljárást lezáró döntés megsemmisítését, a szerződéskötés megtiltását, továbbá felperes és a J. és Társai Kft ajánlatának érvénytelenné nyilvánítását kérte, valamint kifogásolta a bontási eljárást is.

A Döntőbizottság a 2009. december 4. napján kelt D.../10/2009. számú egybefoglalt határozatában a bontási eljárás ellen előterjesztett kérelmek vonatkozásában a jogorvoslati eljárást elkészttség miatt megszüntette; egyebekben pedig a jogorvoslati kérelmet megalapozatlanság miatt elutasította.

A G & S Kft a Fővárosi Bíróság előtt e határozat jogorvoslati eljárást elkészttség miatt megszüntető rendelkezése ellen nemperes eljárást, a jogorvoslati kérelmet elutasító rendelkezésekkel szemben pedig pert indított.

Erre figyelemmel az alperes jogelődje 2009. december 29. napján felperest írásban tájékoztatta arról, hogy a szerződéskötést a Kbt. 343. § (6) bekezdése alapján elhalasztja. E napon az alperes jogelődje és a felperes megállapodtak abban is, hogy a 2009. március 13. napján létrejött vállalkozási szerződés hatályát a döntőbizottsági határozat bírósági felülvizsgálatának jogerős befejezését követő hatvan napig, vagy M. Megyei Jogú Város Közgyűlésének a közbeszerzési eljárással érintett szerződésre vonatkozó döntéséig, illetve az ajánlatkérő esetleges más döntéséig meghosszabbítják azzal, hogy ez utóbbi két esetben a felmondási idő harminc nap.

A Fővárosi Bíróság a 2010. december 15. napján kelt és jogerős 7.Kpk.45.184/2010/6. számú végzésével a G & S Kft nemperes eljárás keretei között előterjesztett jogorvoslati kérelmét elutasította.

A Fővárosi Törvényszék a G & S Kft által indított pert - a G & S Kft elállására figyelemmel - a 2012. július 11. napján kelt és jogerős 28.K.32.623/2011/11. számú permegszüntető végzésével fejezte be.

E peres eljárás alatt, 2011. május 12. napján M. Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése .../.../2011. szám alatt határozatot fogadott el, amelyben - az alperesi jogelőd alapító okiratának VI.2.2.c. pontjában írt jogkörében eljárva - rögzítette, hogy nem járul hozzá ahhoz, hogy az alperes jogelődje a közbeszerzési eljárás nyertesével, azaz a felperessel a közbeszerzési eljárás

eredményhirdetésében rögzített feltételekkel szerződést kössön. Mindezt azzal indokolta, hogy a közbeszerzési eljárás eredményhirdetését követően a 43/1999. (III.3.) Korm. rendelet módosításának hatálybalépésével (232/2009. (X.16.) számú Korm. rendelet) az OEP finanszírozási összeg jelentősen csökkent, amely az alperes jogelődjének gazdálkodási helyzetében lényeges romlást idézett elő. Erre tekintettel úgy foglalt állást, hogy a szerződéskötési kötelezettségtől való elállást a Kbt. 99/A. § (1) bekezdésében foglaltak alapozzák meg, hiszen az alperes jogelődje az eredményhirdetést követően, általa előre nem látható és elháríthatatlan ok következtében beállott lényeges körülmény miatt a közbeszerzési szerződés megkötésére vagy teljesítésére nem képes. Az alperes jogelődje a felperest minderről 2011. május 19. napján írásban tájékoztatta, és 2011. június 30. napjára felmondta a 2009. március 13. napján kötött vállalkozási szerződést is.

A felperes 2011. június 3. napján jogorvoslati kérelmet terjesztett a Döntőbizottság elé, a Döntőbizottság a 2011. július 18. napján kelt D.../12/2011. számú határozatával a felperes jogorvoslati kérelmének helyt adott, és megállapította, hogy az alperes jogelődje megsértette a Kbt. 99. § (1) bekezdését; továbbá kötelezte az alperes jogelődjét 3 000 000 Ft pénzbírság megfizetésére. Mindezt azzal indokolta, hogy alperes jogelődje a Kbt. 99/A. § (1) bekezdése alapján nem mentesült a Kbt. 99. § (1) bekezdésében foglalt szerződéskötési kötelezettsége alól, hiszen:

- nem igazolta, hogy az általa hivatkozott forráshiány az eredményhirdetés után következett be;
- nem bizonyította, hogy e forráshiány bekövetkezése az ő számára nem volt előre látható; és
- nem igazolta azt sem, hogy emiatt a szerződés teljesítésére képtelenné vált.

Az alperes - jogutódként - e határozat bírósági felülvizsgálata iránt keresetet terjesztett elő, a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság azonban a 2014. január 31. napján kelt 24.K.26.870/2013/30. számú ítéletével e keresetet elutasította. Azt állapította meg, hogy az alperes szerződéskötési kötelezettsége a Kbt. 99. § (1) bekezdése alapján fennáll, hiszen az alperes nem igazolta e kötelezettség alóli mentesüléshez szükséges, a Kbt. 99/A. § (1) bekezdésében foglalt feltételek fennállását. A Miskolci Törvényszék - az alperes fellebbezése folytán - a 2014. május 9. napján kelt 2.Kf.27.002/2014/4. számú ítéletével a fenti elsőfokú ítéletet - indokai alapján - helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság e tényállás alapján a felperes keresetét az alábbi okok miatt alaposnak ítélte.

A felperes elsődleges keresetét vizsgálva megállapította, hogy e körben nem volt, és - az előzményi perben született ítélet anyagi jogereje folytán (Pp. 229. § (1) bekezdése) - nem is lehetett vita tárgya az, hogy:

- az alperes jogelődje 2009. augusztus 19. napján a Kbt. IV. fejezete szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított, és 2009. október 15. napján a felperes pályázatát hirdette ki nyertesként;
- az alperes jogelődjének e döntése ellen előterjesztett valamennyi jogorvoslati kérelem eredménytelen maradt; így
- az alperes jogelődjének, és jogutódként az alperesnek - a Kbt. 99. § (1) bekezdése alapján - kötelezettsége keletkezett a közbeszerzés tárgyát képező vállalkozási szerződés ajánlatnak és ajánlati felhívásnak megfelelő tartalommal, a felperessel történő megkötésére; és
- az alperes jogelődje, és jogutódként az alperes e szerződéskötési kötelezettség alól a Kbt. 99/A. § (1) bekezdésében foglalt feltételek hiányában nem mentesült, így e kötelezettsége jelenleg is fennáll. Mivel a szerződéskötési kötelezettség fennállását, és annak alperes és jogelődje általi megszegését döntőbizottsági határozat, továbbá e határozat felülvizsgálata során meghozott jogerős bírósági ítélet állapította meg, a Kbt. - a perrel érintett közbeszerzés megkezdésekor hatályos, a jelen perben alkalmazandó - 50. §-a értelmében nem volt jogszabályi akadálya annak, hogy a felperes a Kbt. 99. § (1) bekezdésére alapítva polgári jogi igényt érvényesítsen, és a Ptk. 206. § (1) bekezdésének első mondata alapján a szerződés létrehozását kérje.

A bíróság a Ptk. 206. § (1) bekezdésének második mondata értelmében nem hozza létre a szerződést, ha a szerződéskötésre kötelezett fél bizonyítja, hogy a szerződés teljesítésére nem képes, vagy a szerződés teljesítése nemzetgazdasági érdeket sértene.

Nem lehet vitás azonban az sem, hogy a bíróság e jogszabályi rendelkezést a jelen perben nem alkalmazhatta. Ennek oka az, hogy a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötendő szerződések esetén a szerződéskötési kötelezettség alóli mentesülés feltételeit nem a Ptk. 206. § (1) bekezdésének második mondatában foglalt általános szabály, hanem a Kbt. 99/A. § (1) bekezdésében foglalt, és kifejezetten a közbeszerzési szerződésekre vonatkozó speciális jogszabályi rendelkezés írja elő, amely az általános szabálynál szigorúbb követelményeket fogalmaz meg. Mindez azt jelenti, hogy az alperes a keresettel érintett közbeszerzési szerződés megkötése alól kizárólag a Kbt. 99/A. § (1) bekezdésében foglalt speciális feltételek fennállása esetén mentesülhetett (volna), amelyek azonban - az előzményi perben született jogerős ítélet szerint - nem valósultak meg.

Az elsőfokú bíróság jogértelmezése szerint a Ptk. 206. § (1) bekezdésének második mondatában és a Kbt. 99/A. § (1) bekezdésében foglalt jogszabályi rendelkezések viszonyát ettől eltérően nem lehetett értelmezni. A jogalkotó szándéka ugyanis nyilvánvalóan az volt, hogy a Ptk. 206. § (1) bekezdésének második mondatánál szigorúbb feltételeket támasszon a közbeszerzési szerződések megkötésére irányuló kötelezettség alóli mentesüléshez. Ezt a célt pedig megakadályozná, és a Kbt. 99/A. § (1) bekezdését teljesen feleslegessé és alkalmazhatatlanná tenné az az értelmezés, hogy a közbeszerzési szerződés megkötése alól a Ptk. 206. § (1) bekezdésének második mondatában írt, és a Kbt. 99/A. §-ának (1) bekezdésében foglaltaktól enyhébb feltételekkel is mentesülni lehet. Erre tekintettel alperes érvelése az Alaptörvény 28. cikkében foglalt értelmezési szabályok alapján sem foghatott helyt.

A jelen perben ezért szükségtelen volt a Ptk. 206. § (1) bekezdésének második mondatában foglalt jogszabályi feltételek vizsgálata, így a bíróságnak nem kellett állást foglalnia abban a kérdésben, hogy az alperes jelenleg képes-e vagy nem a keresettel érintett szerződés teljesítésére. Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság az alperes e körben előterjesztett bizonyítási indítványait elutasította.

Az elsőfokú bíróság utalt arra is, hogy az alperes költségvetési szervként az általa vállalt kötelezettségek teljesítéséért a költségvetését meghaladó mértékben is köteles helytállni (régii Ptk. 37. § (1) bekezdése, új Ptk. 3:406. §-a), így önmagában az a körülmény, hogy az alperes a jelenlegi költségvetésében a felperesnek járó ellenszolgáltatás megfizetésére nem rendelkezik fedezettel, még e tényállítás valódiságának igazolása esetén sem jelenthette azt, hogy az alperes a perrel érintett szerződés teljesítésére nem képes.

Az elsőfokú bíróság a felperes elsődleges keresetének megalapozottsága folytán a másodlagos kereset érdemi vizsgálatát mellőzte, de megjegyezte, hogy a felperes alaptalanul kérte a szerződés előszerződés szabályaira visszautalással történő létrehozását, hiszen a felek között a közbeszerzési eljárás során történt ajánlattétel és annak elfogadása nem eredményezett előszerződést, így felperes másodlagos keresete - annak érdemi elbírálása esetén - nem lett volna alapos.

Az elsőfokú bíróság a pervesztes alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes perköltségének megfizetésére, a felperes jogi képviselője munkadíjának összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (R.) 3. § (6) bekezdése alapján az R. 3. § (2) bekezdésének c) pontjában írt összegnél alacsonyabb mértékben: 1 000 000 Ft-ban határozta meg. E körben figyelemmel volt arra, hogy két tárgyalást tartott, és a felperes jogi képviselője a keresetlevélén kívül csupán egy, rövidebb tartamú előkészítő iratot terjesztett elő. Erre tekintettel a perértékkel és a jogi képviselő által kifejtett tevékenységgel is ezt a munkadíjat tartotta arányosnak. Ezen összegre az R. 4/A. §-a alapján

felszámította az ügyvédi tevékenységet terhelő általános forgalmi adót is, így felperes jogi képviselőjének díját 1 270 000 Ft-ban határozta meg.

Megállapította, hogy a felperes illetékfeljegyzési joga alapján feljegyzett 1 500 000 Ft eljárási illetéket - a pervesztes alperes illetékmentességére figyelemmel - az állam viseli (1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja, Itv. 56. § (1) bekezdése, 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése, 14. §-a).

Az alperes az elsőfokú bíróság ítélete elleni fellebbezésében elsődlegesen az ítélet megváltoztatását, a felperes keresetének elutasítását, perköltségfizetésre kötelezésének mellőzését, és a felperes első- és másodfokú perköltségben való marasztalását kérte.

Másodlagosan az ítélet részbeni megváltoztatását, perköltségfizetésre kötelezésének mellőzését vagy a perköltség összegének csökkentését kérte.

Harmadlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára kötelezését kérte.

Érvelése szerint az elsőfokú bíróság ítélete jogszabálysértő, a Polgári Törvénykönyv rendelkezéseinek alkalmazása esetén a felperes keresetét el kellett volna utasítani. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság is elismeri, hogy a Polgári Törvénykönyv alapján az ellenkérelme teljesíthető lenne.

Sérrelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a Gné M.K. gazdasági igazgató tanúkénti meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítványát mellőzte. Ezt az indítványt fenntartotta.

Érvelése szerint az ügyben végzett tevékenységhez képest az elsőfokú bíróság által megállapított perköltség összege erősen eltűzött.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, és az alperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az előzményi perekben született ítéletek alapján nem lehetett vita (és vizsgálat) tárgya, hogy az alperes a vállalkozási szerződést köteles lett volna megkötni vele, és e szerződéskötési kötelezettség alól nem mentesült. Az elsőfokú bíróság álláspontjával egyezően nem csupán ítélt dologról van szó, hanem kizárólag a közbeszerzési eljárásból fakadó speciális szabályok alkalmazandók a mentesülés körében. A felperes a Ptk. 206. § (1) bekezdését azért jelölte meg a kereset jogalapjául, mert a Kbt. nem tartalmaz a szerződés létrehozása iránti kérelemhez kapcsolódó rendelkezést. Ettől azonban még nem alkalmazandók a Polgári Törvénykönyv szerinti kimentési lehetőségek, hiszen azokat a Kbt. 99/A. § (1) bekezdése rendezi.

Kérte annak mérlegelését, hogy az alperes jelenleg is megoldja a vállalkozási szerződés tárgyát képező és a kórház működéséhez elengedhetetlen feladatokat, így az alperes alappal ezért sem hivatkozhat likviditási gondokra. Így az alperes által fenntartott bizonyítási indítvány irreleváns, a tanúmeghallgatás indokolatlan és felesleges.

A másodlagos kérelemmel összefüggésben előadta, hogy a Pp. 24. § (2) bekezdés a) pontja alapján a pertárgy értéke a vállalkozási szerződésben kikötött 19 458 138 Ft havidíj egy évi értéke, azaz 233 497 656 Ft. A képviselőt ellátó ügyvédi irodát a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés c) pontja alapján összesen nettó 4 534 976 Ft ügyvédi munkadíj illette volna meg. Az elsőfokú bíróság ezt az összeget mérsékelte 1 000 000 Ft + Áfa összegre, döntését indokolva azzal, hogy a per két tárgyalás alatt befejezésre került és érdemben a keresetlevélén kívül egy előkészítő iratot terjesztett elő. Álláspontja szerint a mérlegelés helytálló, a megítélt ügyvédi munkadíj arányban áll a befektetett munka mennyiségével. A harmadlagos kérelemmel összefüggésben úgy nyilatkozott, hogy azt az alperes nem indokolta, és mivel az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértést nem követett el, így ez a kérelem sem teljesíthető.

A perköltségét ügyvédi munkadíjban jelölte meg, és annak összegét - a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdései alapján - mérlegeléssel kérte megállapítani, hivatkozva arra, hogy a jogi képviselője Áfa-fizetési körbe tartozik.

A fellebbezés alaptalan.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást nem tette vitatottá, illetve ezzel összefüggésben annyiban tett nyilatkozatot, hogy a helyes tényállás megállapításához Gné M.K. gazdasági igazgató tanúkénti meghallgatása iránt előterjesztett bizonyítási indítványának teljesítése szükséges lett volna.

Mivel az elsőfokú bíróság - az alább kifejtettekre tekintettel - a bizonyítási indítványt törvénysértés nélkül, helyesen mellőzte, így a bizonyítási eljárás kiegészítése szükségtelen, illetve az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

Az ítéletábra a felperesnek az alperes harmadlagos fellebbezési kérelmére tett ellenkérelmének indokait annyiban osztotta, hogy az alperes a fellebbezésében nem jelölte meg a polgári perrendtartásnak azt a rendelkezését, melyre alapítottan előterjesztette az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére, és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítására irányuló fellebbezési kérelmét.

Tekintettel azonban arra, hogy az alperes kizárólag arra hivatkozott, hogy a bizonyítási indítványa elutasítása törvénysértő volt, az ítéletábra azt állapította meg, hogy az alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság lényeges eljárási szabályt sértett a bizonyítási indítványa mellőzésével, így az alperes harmadlagos fellebbezési kérelme a Pp. 252. § (2) és (3) bekezdése, mint relatív hatályon kívül helyezési ok alapján is vizsgálándó volt.

A kérelem minősítése azonban annak függvénye volt, hogy az alperesi állásponttal egyezően a Polgári Törvénykönyvet kell-e alkalmazni, mellyel összefüggésben az alperes a pontos irányadó jogszabályi rendelkezést nem jelölte meg, de kétségtelenül a Ptk. 206. § (1) bekezdésének második mondatára hivatkozott. Ezzel összefüggésben adta elő azt, hogy „azt az elsőfokú ítélet is elismeri, hogy a Polgári Törvénykönyv alapján ellenkérelmünk teljesíthető lenne”.

Az alperes álláspontjától eltérően ilyen megállapítást az elsőfokú bíróság nem tett, e jogszabályi rendelkezésnek a jelen perben való alkalmazhatóságát kizárta. Erre alapította azt is: annak vizsgálata szükségtelen, hogy az alperes jelenleg képes-e vagy nem a keresettel érintett szerződés teljesítésére, és ezért az általa előterjesztett bizonyítási indítvány nem volt teljesíthető (egyébként az elsőfokú bíróság utalt arra is, hogy az alperes költségvetési szervként az általa vállalt kötelezettségek teljesítéséért a költségvetését meghaladó mértékben is köteles helytállni - régi Ptk. 37. § (1) bekezdése, új Ptk. 3:406. §-a).

Tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást az alkalmazandó jogszabályi rendelkezésről, helyesen alkalmazta a *lex specialis derogat legi generalis* (a speciális szabály lerontja az általánosat) a jogi normák, jogforrások egymáshoz való viszonyát szabályozó értelmezési jogelvet, ezért az alperesi bizonyítási indítvány elutasításáról is jogszerűen határozott.

Alaptalan az alperes másodlagos, a perköltség megfizetése alóli mentesítésére, illetőleg annak összege csökkentésére irányuló fellebbezési kérelme is.

A felperes ajánlatában rögzített, az őrzésvédelem, a karbantartás és a parkgondozás havi bruttó átalánydíjára figyelemmel a felperes helyesen hivatkozott arra, hogy vállalkozási szerződésben kikötött havi díj 19 458 138 Ft. Helyes az az álláspontja is, hogy a Pp. 24. § (2) bekezdés a) pontja alapján a pertárgy értéke az évi szolgáltatás értékének felel meg, azaz 233 497 656 Ft.

A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés c) pontja szerint az ügyvédi munkadíj maximuma - szintén a felperes helyes álláspontjával egyezően - nettó 4 534 976 Ft, míg minimumösszege 1 110 000 Ft.

Amennyiben a bíróság az IM rendelet 3. § (6) bekezdésének alkalmazásával a munkadíjat ennél magasabb, illetve mérsékeltebb összegben állapítja meg, indokolási kötelezettség terheli. Mérséklésre a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenység értékelése szolgálhat. Az elsőfokú bíróság ennek az indokolási kötelezettségének eleget tett, a pertárgyérték megközelítőleg 4,28 ezrelékében határozta meg az alperes által fizetendő ügyvédi munkadíj összegét. A helyes mérlegelése - önmagában az alapján, hogy az alperes megítélése szerint az ügyben végzett tevékenységhez képest a megállapított összeg erősen eltúlzott - nem vethető el, az alperes a felülmérlegelésnek a pontos szempontjait sem jelölte meg. Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság a pervesztes alperest terhelő elsőfokú ügyvédi munkadíj összegét is törvényesen határozta meg.

Mindezek alapján az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdésének I. fordulata alapján - lényegében indokai szerint - helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontjának I. fordulatára figyelemmel a teljes személyes illetékmentessége folytán az állam által előlegezett 2 500 000 Ft fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli. A pervesztes alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megtéríteni a felperes másodfokú perköltségét, melyet az ítéletábra a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés c) pontja, (5) és (6) bekezdése, 4/A. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság által megállapított ügyvédi munkadíj 50%-ában, azaz 500 000 Ft + Áfa összegében (635 000 Ft) határozott meg, figyelembe véve azt, hogy az alperes kérelmére tárgyalás tartására került sor, a tárgyaláson a felperes képviselőtét biztosította, illetve az alperes fellebbezésére (annak tartalmához igazodóan kellőképpen részletes) írásbeli fellebbezési ellenkérelmet nyújtott be. Az alperes a másodfokú perköltséget a Pp. 217. § (1) bekezdése szerinti általános teljesítési határidőn belül köteles megfizetni.

Debrecen, 2016. március 8.

. Madarász Anna sk a tanács elnöke, Dr. Görög Attila sk előadó bíró, Dr. Riczu András sk bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó